

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

Vergadering van 28 maart 2023

Aanwezig: Jan Van de Velde, voorzitter;

Tom De Vries, burgemeester;

Eddy Soetewey, Ellen Brits, Kelly Breugelmans, Steven Mattheus, Anne Troch, schepenen;

Anja Roofthoofd, Eddy Landuydt, Chris Ceuppens, Evelyn Ibie, Aline Jacobs, Stefan Van den Wijngaert, Bert De Ridder, Matti De Laet, Peter Jansegers, Kristel Groeninckx, An Vermant, raadsleden;

Jo Briers, algemeen directeur

Verontschuldigd: Dorien Deckers, Tom Caluwaerts, Roxanne Leysen, raadsleden;

Chris De Clerck, vertrouwenspersoon Eddy Landuydt

Afwezig:

AGENDAPUNT:

Goedkeuring klokkenluidersregeling.

DE GEMEENTERAAD:

FEITEN EN CONTEXT

De Europese Klokkenluidersrichtlijn en het Vlaams Bestuursdecreet zijn van kracht.

De Europese Klokkenluidersrichtlijn wil mensen die overtredingen en misbruiken aanklagen beschermen tegen de negatieve gevolgen van de melding. De Vlaamse Overheid heeft de Europese richtlijnen omgezet naar regelgeving met het Vlaams Bestuursdecreet (vlaanderen.be) dat van toepassing is voor de Vlaamse Overheid en de lokale besturen. Het decreet werd op 18 november 2022 goedgekeurd in het Vlaamse parlement en trad in werking op 11 december 2022.

WETTELIJKE MOTIVERING

Het decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017, meer bepaald artikels 40, paragraaf 3, en 56, paragraaf 1.

Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden.

Decreet van het Vlaams parlement van 18 november 2022 tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005, het decreet van 22 december 2017 over het Lokaal Bestuur en het Bestuursdecreet van 7 december 2018, wat betreft klokkenluiders.

INHOUDELIJKE MOTIVERING

Het decreet is van toepassing op een zeer brede waaier aan overheidsinstanties die onder de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap vallen. Zo is het decreet onder meer van toepassing op de diensten van het Vlaams parlement, de Vlaamse administraties, de Vlaamse provincies, gemeenten en OCMW's, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en welzijnsverenigingen. Deze lijst is niet exhaustief.

Het decreet omvat volgende krachtlijnen:

- de relevante 'inbreuk' wordt zeer ruim omschreven: het gaat om elke handeling of nalatigheid die onrechtmatig is en/of het doel of de toepassing van regelgeving (van eender welk niveau) ondermijnt. De Vlaamse decreetgever kiest er dus voor om de toepassing van de klokkenluidersregeling niet tot enkele specifieke domeinen te beperken, maar breidt ze uit naar alle mogelijke domeinen en bestrijkt dus een nog breder toepassingsgebied dan de klokkenluidersrichtlijn

- meldingen moeten mogelijk zijn voor een zeer brede groep van personen, namelijk voor elke 'natuurlijke persoon die in het kader van zijn werk verkregen informatie over inbreuken meldt of openbaar maakt'
- de interne meldingskanalen kunnen verschillen naargelang de categorie overheidsinstantie (doorgaans Audit Vlaanderen, leidinggevende, lijnmanagers, hoofd van personeel van een lokaal bestuur)
- na interne melding, staat voor personeelsleden ook een extern meldingskanaal open. Personeelsleden die menen dat een inbreuk niet doeltreffend behandeld kan worden of dat er een risico op represailles bestaat, kunnen ook rechtstreeks een externe melding doen
- er moeten kanalen en procedures voor de interne melding en voor de opvolging daarvan opgezet worden, na overleg met de representatieve vakorganisaties volgens het toepasselijke syndicaal statuut
- meldingen moeten tijdig en binnen bepaalde strikte termijnen behandeld en opgevolgd worden en er moet feedback over gegeven worden aan de melder
- beschermingsmaatregelen gelden niet alleen voor de melder, maar ook voor facilitators en derden die verbonden zijn met de melders.

FINANCIËLE IMPACT

Er is geen financiële impact voor het goedkeuring van het reglement.

Na beraadslaging:

BESLISSING

éénparigheid van stemmen

Artikel 1.

De volgende reglement van klokkenluidersregeling goed te keuren:

MELDPUNT KLOKKENLUIDEN EN ONREGELMATIGHEDEN

Vanaf 11 december 2022 moeten alle lokale besturen een klokkenluidersmeldpunt hebben voor hun medewerkers en andere personen die met het lokaal bestuur samenwerken. Dat is het gevolg van het Bestuursdecreet dat op 18 november 2022 bekrachtigd werd door de Vlaamse Overheid. Daarin werd de Europese klokkenluidersrichtlijn verwerkt. Het is de bedoeling om de klokkenluider meer bescherming te bieden.

WAT IS EEN KLOKKENLUIDER?

Klokkenluiders zijn personen die in het kader van een werkrelatie inbreuken vaststellen of informatie over inbreuken hebben en deze willen melden. Dit kunnen personeelsleden zijn, maar ook andere personen die met het lokaal bestuur van Niel samenwerken, zoals bijvoorbeeld vrijwilligers, aannemers, leveranciers, sollicitanten, voormalige werknemers, ...

WELKE INBREUK KAN MEN MELDEN?

Een inbreuk is een handeling of nalatigheid, die onrechtmatig is of het doel of de toepassing van regelgeving ondermijnt. Een melding betreft ook informatie over inbreuken, met inbegrip van redelijke vermoedens. Het kan dus gaan over feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden en over pogingen tot het verhullen van inbreuken binnen de overheidsinstantie waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere overheidsinstantie waarmee de melder in het kader van zijn werk in contact is geweest.

WELKE BESCHERMING EN GARANTIES ZIJN ER?

Het systeem van een klokkenluidersmeldpunt voorziet een verbod op represailles als gevolg van de melding of openbaarmaking. De definitie van represailles is ruim omschreven. Denk bijvoorbeeld aan represailles in het kader van negatieve beoordelingen of ontslag, maar ook een verandering van taken, financiële sancties of reputatieschade. De bescherming tegen represailles is onbeperkt in tijd.

De procedures en systemen die gebruikt worden om meldingen te ontvangen en op te volgen, bieden de nodige garanties inzake de vertrouwelijkheid, anonimiteit en kwaliteit van de behandeling.

Ook anonieme meldingen en openbaarmakingen worden beschermd onder het decreet en het klokkenluiderssysteem.

WIE KAN EEN KLOKKENLUIDERSMELDING MAKEN EN HOE DOE JE DAT?

Bij het lokaal bestuur van Niel kunnen alleen de personeelsleden van de gemeente of het OCMW een melding maken bij het intern meldpunt. Overeenkomstig het Bestuursdecreet is het intern meldpunt het hoofd van het personeel, algemeen directeur. U kan de algemeen directeur bereiken via:

- jo.briers@niel.be
- 03 451 11 10
- Lokaal bestuur Niel, Jo Briers, Ridder Berthoutlaan 1, 2845 Niel.

Wanneer de inbreuk doeltreffend intern kan worden behandeld en de klokkenluider van mening is dat er geen risico op represailles bestaat, dan wordt de melding bij voorkeur intern gemaakt.

Zogenaamde 'externen', die in het kader van een werkrelatie met het bestuur een inbreuk vaststellen (bijvoorbeeld aannemers, leveranciers, sollicitanten, ...), kunnen zich rechtstreeks richten tot het extern meldpunt, dit is Audit Vlaanderen, om de inbreuk te melden. Ook personeelsleden die van mening zijn dat de inbreuk niet doeltreffend intern kan worden behandeld of alsnog represailles vrezen kunnen terecht bij het extern meldpunt, Audit Vlaanderen. U kan Audit Vlaanderen bereiken via:

- melding.audit@vlaanderen.be
- 02 553 45 55;
- Audit Vlaanderen, Havenlaan 88 bus 24, 1000 Brussel.

HOE VERLOOPT DE PROCEDURE?

1. De melding wordt ingediend. Dit kan telefonisch, schriftelijk per brief of e-mail, of tijdens een fysieke ontmoeting. De melder heeft hierbij recht op een verslag. Meldingen worden verplicht opgenomen in een register
2. Binnen 7 dagen na ontvangst van de melding krijgt de melder een ontvangstmelding, tenzij:
 - a. de melding al binnen die termijn werd afgehandeld. In dat geval krijgt de melder feedback met betrekking tot de behandeling van de melding
 - b. de melder zich uitdrukkelijk heeft verzet tegen het krijgen van een ontvangstmelding
 - c. het krijgen van een ontvangstmelding de bescherming van de klokkenluider in gevaar brengt
3. De melder ontvangt feedback binnen 3 maanden (na de dag waarop de ontvangstmelding werd verstuurd) of uiterlijk binnen 3 maanden + 7 dagen (zonder ontvangstmelding) over wat er met de melding gebeurde en welke maatregelen er naar aanleiding daarvan werden genomen of zullen volgen. Vanzelfsprekend wordt er geen informatie gegeven die het intern onderzoek of de rechten van de betrokken persoon of personen kan schaden
4. Het Bestuursdecreet en GDPR bepalen duidelijk welke gegevens over de melding mogen of moeten geregistreerd worden en geven richtlijnen over de bewaring.

WELKE WETGEVING IS VAN TOEPASSING?

De Europese Klokkenluidersrichtlijn en het Vlaams Bestuursdecreet zijn van kracht.

De Europese Klokkenluidersrichtlijn wil mensen die overtredingen en misbruiken aanklagen beschermen tegen de negatieve gevolgen van de melding. De Vlaamse Overheid heeft de Europese richtlijnen omgezet naar regelgeving met het [Vlaams Bestuursdecreet](https://vlaanderen.be) (vlaanderen.be) dat van toepassing is voor de Vlaamse Overheid en de lokale besturen. Het decreet werd op 18 november 2022 goedgekeurd in het Vlaamse parlement en trad in werking op 11 december 2022.

Artikel 2.

Dit reglement te publiceren op de website van het lokaal bestuur.

Artikel 3.

Afschrift van deze beslissing ter kennisgeving en uitvoering over te maken aan:

- de dienst Communicatie;
- de personeelsleden van het lokaal bestuur;
- derden die wensen gebruik te maken van de klokkenluidersregeling.

NAMENS DE GEMEENTERAAD:

In opdracht:

algemeen directeur
w.g. Jo Briers

voorzitter
w.g. Jan Van de Velde

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT:

Handtekening(en)